

E-MAINTENANCE TANÁCSADÓ RENDSZER FELÉPÍTÉSE ÉS EREDMÉNYEI A FORGÓGÉP ÁLLAPOTFELÜGYELET TERÜLETÉN

INTRODUCTION OF E-MAINTENANCE SYSTEM AND IT'S RESULTS IN THE FIELD OF MACHINE CONDITION MONITORING

Baksai Gábor mérés- és laborvezető
Kungl István informatikus
Dr. Nagy István ügyvezető
Pap Norbert vezető diagnoszta

Delta-3N Kft.
H-7030 Paks, Jedlik Ányos u. 2.
e-mail: drnagy@delta3n.hu

Abstract

This article introduces the Pdm&RBM Advisory System developed and operated by Delta-3N Ltd. This system is capable of storing and evaluating results of complex diagnostic inspections. The main goal of this development was to create an opportunity for companies, who can not invest in expensive diagnostic equipments, to get information about their machines for Predictive Maintenance and Risk Based Maintenance decisions, by using it as a service

Bevezetés

A cikkben ismertetjük a Delta-3N Kft. által kifejlesztett, és egy központi szerveren üzemeltetett PdM&RBM tanácsadó rendszer felépítését, működését.

Ez a rendszer komplex diagnosztikai vizsgálatok eredményeinek tárolására és együttes kiértékelésére alkalmas. Létrehozásának célja az volt, hogy azon piaci szereplőknek, akik nem kívánnak az állapotfelügyelet területén beruházni, lehetőségük legyen információk igénybevételére forgógépeik állapotfüggő és kockázat alapú karbantartásához; mindezt szolgáltatás, és nem beruházás keretében.

Ismertetésre kerül a különböző cégeknél megvalósított szolgáltatás néhány eredménye.

E-maintenance – elektronikus karbantartás

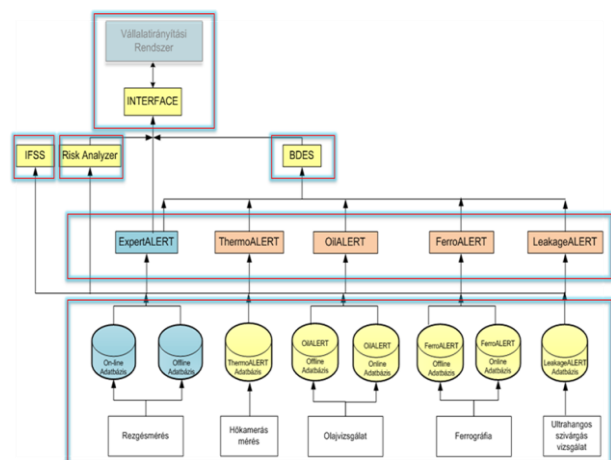
Felgyorsult digitalizált világunkban egyre nagyobb információ mennyiséggel, és folyamatosan növekvő adathalmazzal találjuk szembe magunkat. Ez igaz az élet szinte minden területére, az ételek kiválasztásától a pihentető időöltés megválasztásáig.

Természetesen így van ez a karbantartás területén is. A folyamatosan fejlődő műszerek, mérési technológiák, a folyamatosan növekvő tudás- és adatbázis több feladattal

látja el a karbantartókat. Ezzel párhuzamosan a karbantartás menedzsmentnek is egyre több információra, statisztikára van szüksége.

Ezekhez a feladatokhoz nyújtanak segítséget a különböző karbantartást segítő rendszerek és hálózati szolgáltatások. A Delta-3N Kft által kifejlesztett PdM&RBM integrált karbantartást segítő tanácsadó rendszer egy kiemelkedő szoftvercsomag, amely alkalmas a különböző vizsgálati eredmények együttes megjelenítésére, statisztikák készítésére, a kockázat alapú karbantartási rendszer bevezetésére, valamint a vállalat irányítási rendszerrel való kommunikációra.

PdM&RBM tanácsadó rendszer felépítésének rövid bemutatása

1. Ábra: A kialakított szoftverrendszer vázlata

A szoftverrendszer kifejlesztésének célja, hogy a PdM&RBM Remote szolgáltatási csomagok keretében segítséget nyújtsunk az állapotfüggő karbantartás és a

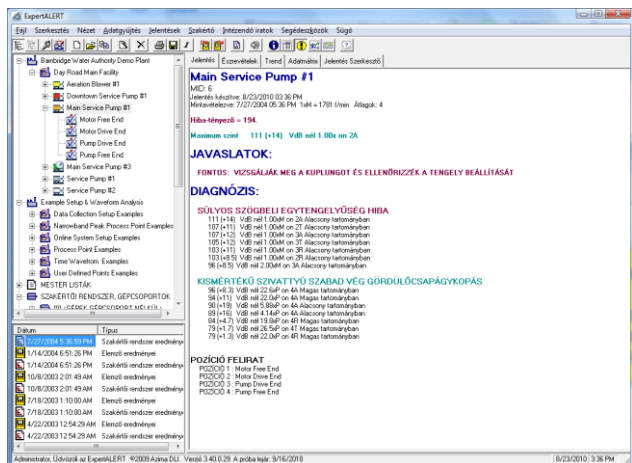
kockázat alapú karbantartás bevezetéséhez, gyakorlatához.

A rendszer felépítése hierarchikus szerkezetű, amely a különböző mérési és vizsgálati technológiákra, azok adatbázisaira épül. Minden mérési adatot feldolgozunk az adott technológiához tartozó szakértői szoftverben, majd a kapott információikat különböző további feldolgozó felületeknek továbbítjuk, mint a BDES- integrált megjelenítő felület, IFSS- információs és statisztikai modul, Risk Analyzer- kockázat elemző szoftver.

Végül pedig a kapott teljes eredményt interfészen keresztül a vállalatirányítási rendszerhez kapcsoljuk.

ExpertALERT – rezgésdiagnosztikai szoftver

A teljes rendszer alapvetően az ExpertALERT™ nevű rezgésdiagnosztikai szakértői szoftverre épül. Ez az egyetlen szoftver, amely más fejlesztő (AzimaDLI) technológiája.

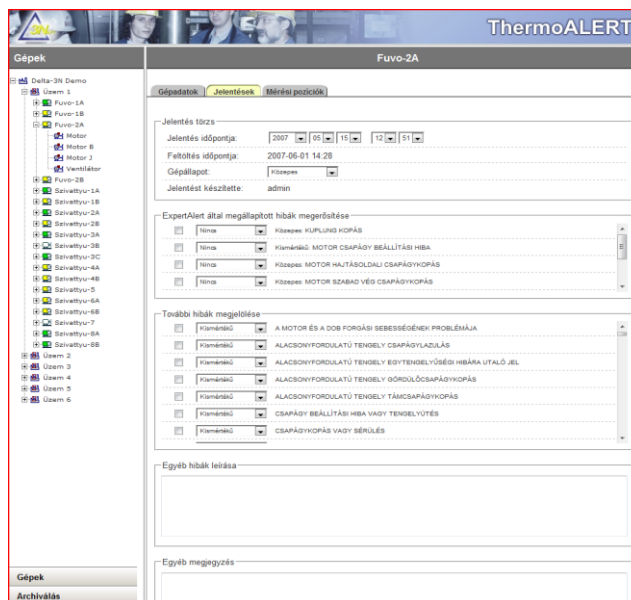
2. Ábra: Az ExpertALERT szoftver jelentése

Az ExpertALERT™ szoftver egy belső szabálybázissal rendelkező, mesterséges intelligencia alapú diagnosztikai rendszer. Ennek segítségével átlátható a nagy adatmennyiség és a vizsgálatok középpontjába a berendezés állapota kerül. A szoftver képes másodpercek alatt analizálni a mérési adatokat és egy tömör jelentést készít, amely tartalmazza a gép hibáinak listáját, a hibák súlyosságát, és a javaslatot.

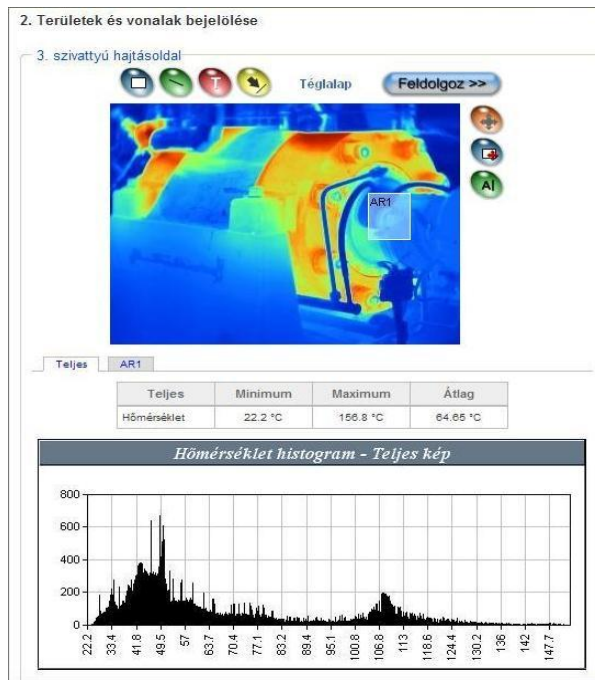
ThermoALERT – termográfiai kiértékelő szoftver

A ThermoALERT szoftver alkalmas a termográfiai felvételek elemzésére, jelentések készítésére, adatok visszakeresésére, illetve hőmérséklet trendek készítésére. A ThermoALERT saját önálló adatbázissal rendelkezik, ugyanakkor csatlakozik az ExpertALERT adatbázisához is. A rezgésdiagnosztikai vizsgálat által feltárt hibák megerősíthetők a termográfia segítségével. Egy automatikus jelentés készítő funkció is elérhető, melynek segítségével a hasonló termográfiai felvételek elemzése, kiértékelése gyorsabban elvégezhető.

A szoftver tartalmazza a fontosabb szerkesztési funkciókat, úgy mint pont-, vonal-, terület kijelölés, min-max-átlag hőmérséklet megjelenítés, hőmérsékleti hisztogram készítés.

3. Ábra: ThermoALERT-felület a hibák megállapítására

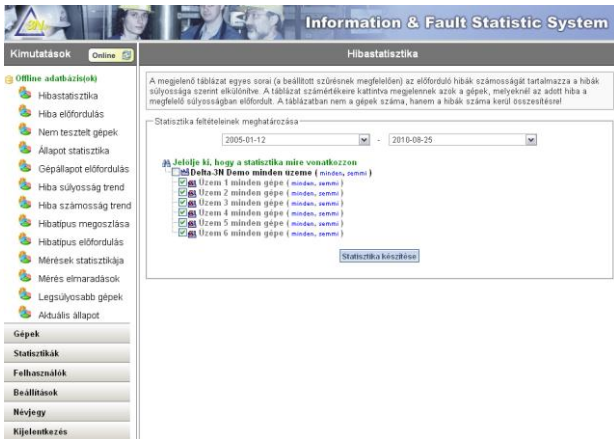

4. Ábra: ThermoALERT-szerkesztési funkciók

A szoftver fontos funkciója még a sablon készítés, amelynek jelentősége, hogy az azonos beállítású képeken kijelölt területek, pontok hőmérséklet változása trendelhető.

OilALERT – olajvizsgálati kiértékelő szoftver

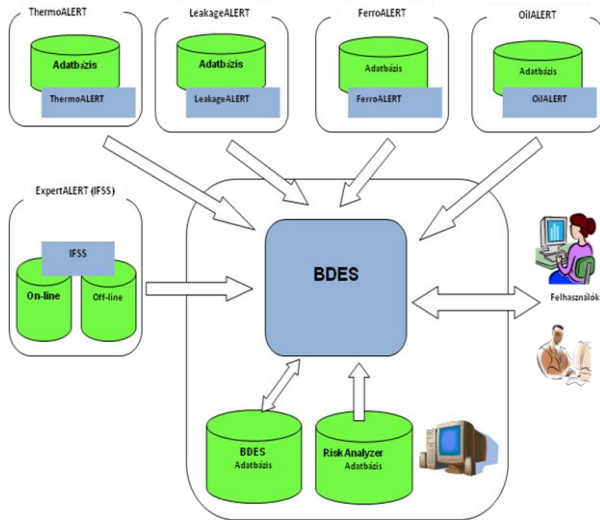
Az OilALERT szoftver fő funkciója az olajvizsgálati eredmények strukturált tárolása, megjelenítése, belőlük statisztikák, trendek készítése. A szoftver nem csupán tárolja az adatokat, de elemzés készítésére is lehetőség van, figyelve az esetleges határérték túllépésekre.

9. Ábra: Statisztikai modul

Diagnosztikai technológiák integrálása

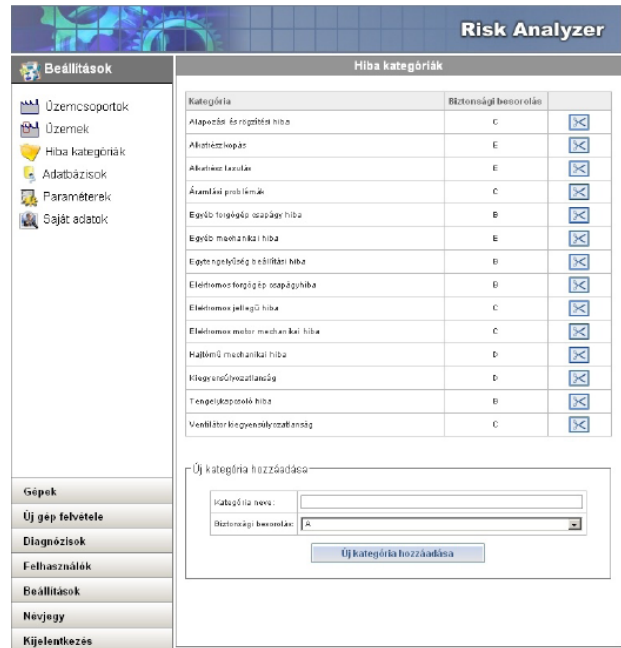
A BDES (Board of Diagnostic Expert Systems) összekapcsolja a különböző diagnosztikai rendszereket, ezáltal a legfontosabb adatok egyetlen képernyőn egyszerre tekinthetők meg integrált formában. Így teljes képet kapunk a berendezéseink tényleges állapotáról. A képernyőn a legutóbbi vizsgálat eredményének megfelelő színkóddal ellátott jelölése szerepel. A megfelelő jelre kattintva a részletes jelentések is megtekinthetők.

10. Ábra: BDES kapcsolatrendszere

Risk Analyzer - kockázat elemző szoftver

A Risk Analyzer szoftver komplex műszaki és gazdasági vonatkozásokat is tartalmazó információkkal segíti a karbantartási döntéshozókat. Ennek érdekében ismerni kell a hibák fejlődését, ami egy megbízható, célszerű adatbázist igényel, mely alapján az aktuális kockázati következmény bekövetkezése meghatározható. A Kockázat Alapú Karbantartás (RBM – Risk Based Maintenance) nem csak a hibák kialakulásának műszaki szempontjait veszi figyelembe, hanem azok egészségi, biztonsági, környezeti vonatkozásait, valamint a termelőkiesésből adódó gazdasági következményeit is.

11. Ábra: Risk Analyzer kezelő felülete

A Delta-3N Kft. által kifejlesztett Risk Analyzer szoftver egy stratégiai besorolást (kockázati besorolás) készít a vizsgált forgógépekről és biztosítja, hogy ez a besorolás minden időpillanatban elérhető legyen. Használja az ExpertALERT adatbázisát, az automatikus rezgésdiagnosztikai szakértés az egyik alapkövetelménye az automatikus kockázati besorolásnak.

PdM&RBM tanácsadó rendszer segítségével igénybe vehető szolgáltatásaink

Az általunk kínált szolgáltatási csomagok előnye, hogy akár beruházási költség nélkül megvalósítható egy gépállapot monitorozó program beindítása. A kiértékeléseket, és igény esetén a méréseket is szakembereink végzik el, a vizsgálatok eredményeit pedig interneten keresztül belépési azonosítóval és jelszóval védve lehet megtekinteni. Továbbá a megrendelőnek lehetősége van a műszervásárlásra is egy hosszabbtávú karbantartási szerződés keretében.

12. Ábra: E-maintenance rendszer működése

A megrendelések függvényében a megrendelő üzemi mérésekre kerülnek a kijelölt berendezések. Ezek többféle módon is történhetnek;

- a megrendelő saját műszerével elvégzi az adatgyűjtést, majd az adatbázist átadja nekünk feldolgozásra.

Adatbázis konvertáció után elvégezzük a kiértékelést, és az eredményeket feltesszük a szerverünkre.

- Másik lehetőség, hogy mi végezzük a méréseket a saját műszereinkkel. Igény esetén már a helyszínen tudunk előzetes diagnózist felállítani a vizsgált gépről. Ez a megoldás akkor hasznos, ha a megrendelő cégnek nincs külön diagnosztikai szakembere, műszere, és nem is kíván beruházni ilyen jellegű saját tevékenységbe.
- A harmadik lehetőség az on-line mérések elvégzése. Ez a megoldás természetesen már jár beruházási költséggel, hiszen az on-line felügyeleti rendszer kiépítése pénzbe kerül. Ezt a kiviteli megoldást általában a stratégiaileg legfontosabb berendezésekre célszerű alkalmazni.
Az on-line rendszer folyamatosan, beállított időközönként elvégzi a méréseket, az adatokat beküldi a szerverünkre, és mi ezeket feldolgozva és kiértékelve jelenítjük meg a megrendelő felületén.

Szoftvereink rugalmasak, alkalmasak különböző mérési adatbázisok kezelésére, importálhatók a különböző gyártójú termovíziós kamerák képei. Továbbá lehetőség van a jelentések testre szabására egyedi tartalom szerint is.

Alapvetően hat különböző szolgáltatási csomagot kínálunk megrendelőink részére.

1. PdM Offline Remote – Távoli offline gépállapot felügyelet
Az alapszolgáltatás tartalma: A mérések elvégzése után a elkészítjük a szakértői kiértékeléseket, üzemeltetjük és karbantartjuk a felügyelő rendszert, valamint biztosítjuk az eredmények biztonságos elérését interneten.
2. PdM Online Remote – Távoli online gépállapot felügyelet
Az alapszolgáltatás tartalma: Cégünk installálja a monitorozó rendszer elemeit. Elkészítjük a szakértői kiértékeléseket, üzemeltetjük és karbantartjuk a felügyelő rendszert, valamint biztosítjuk az eredmények biztonságos elérését interneten.
3. IFSS Remote – Géphibák statisztikai vizsgálata
Az alapszolgáltatásokon felül a megrendelő, a web-alapú IFSS szoftver segítségével megtekintheti saját üzei, gépei elemzési információit és Hiba-statisztikai elemzéseket végezhet.
4. PdM Remote Complex – Komplex állapotdiagnosztikai szolgáltatás
Ez a szolgáltatás a PdM Offline Remote és a PdM Online Remote kiegészítése. A rezgésdiagnosztikai gépállapot felügyelet mellett lehetőség van a termográfiai vizsgálatok (TermoALERT), a szivárgás detektálás (LeakageALERT), az olaj analízis (OilALERT) és a ferrográfiai vizsgálatok (FerroALERT) elvégzésére is.
5. RBM Remote – Kockázat alapú karbantartási szolgáltatás.
Az alapszolgáltatás tartalma: Felépítjük a forgógépes kockázat alapú karbantartás kiértékelő rendszerét. Üzemeltetjük és

karbantartjuk a felügyeleti rendszert, valamint elvégezzük a berendezések kockázati besorolását a megrendelő szakembereivel együttműködésével.

6. CMMS Remote Connect – Kapcsolódás vállalatirányítási rendszerekhez
Létrehozunk egy kapcsolódási felületet a megrendelő vállalat irányítási rendszeréhez, amelynek segítségével az előállt gépállapot információk átküldhetők a karbantartás tervező modulba.

PdM&RBM tanácsadó rendszer gyakorlati alkalmazása

13. Ábra: Durva malom

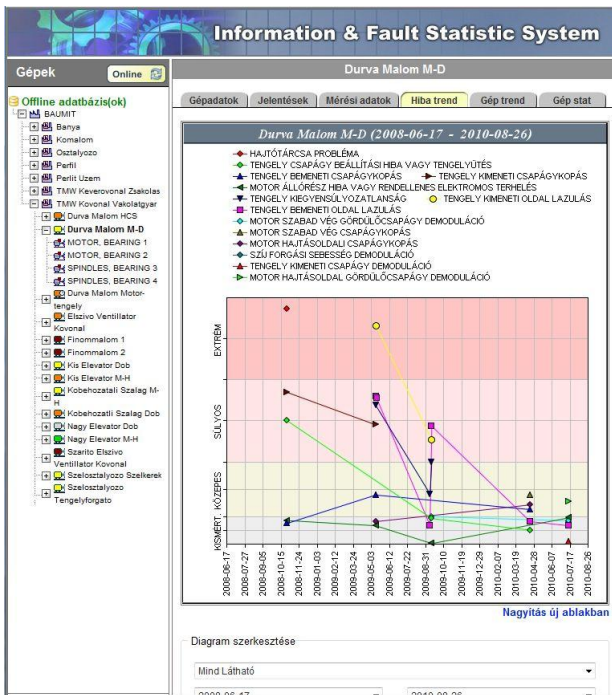
A fenti képen látható berendezés egy kőtörő berendezés, amely üzem közben rendkívül nagy erőhatásoknak van kitéve. A gép főbb paraméterei:

- Motor ford.sz.: 1500 1/min
- Forgó dob ford.sz.: 1060 1/min
- Forgó dob tömege: kb. 1,5 t

Jellemző meghibásodások:

- Csapáglyazulás és kopás
- Kiegyensúlyozatlanság
- Szíjhajtás-beállítási hiba
- Motor csapágy és villamos hibák

A durva malmon kívül még kb. harminc berendezés áll rendszeres vizsgálat alatt. Az egyes mérések eredményei, valamint a gépek aktuális állapota a megrendelő cé saját adatbázisában tekinthető meg, belépési kóddal és jelszóval védett elérhetőséggel az ugyfelkapu.delta3n.hu/ "cégnév" weboldalon.

15. Ábra: Géphibák változása a mérések során

A következő példa egy gázmotor, amely diagnosztikai szempontból szintén a különleges gépek közé tartozik. Egy villamos energia- és távhő- termelő fűtőmű egyik fő berendezése az alábbi 20 hengeres Jenbacher gázmotor, valamint a hozzá kapcsolt Leroy-Somer generátor.

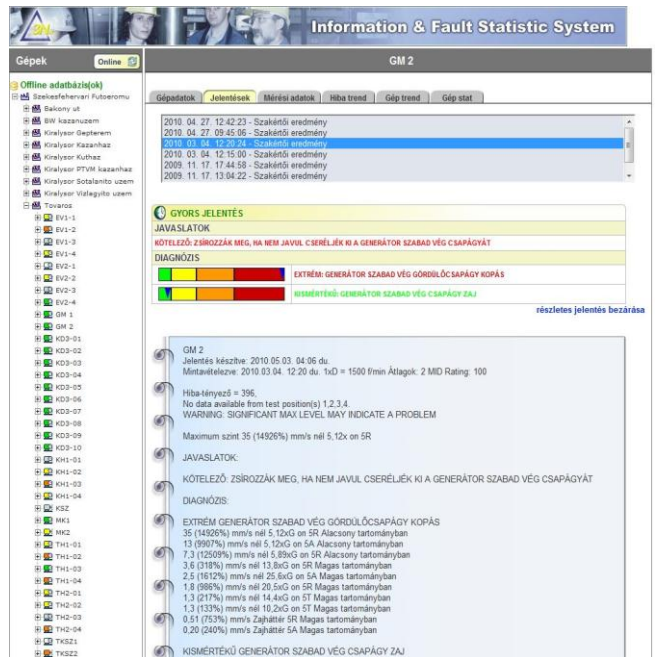

16.Ábra: Gázmotor hajtotta generátor

Jellemző meghibásodások:

- Generátor csapágyhibák
- Generátor kommutátor vagy állórész hiba
- Gázmotor gyújtási hiba
- Gázmotor befecskendező időzítési hiba

Ez a berendezés, valamint még számos társa, a tulajdonos cég számára a létfontosságú berendezések közé tartozik, ezért mindig üzembiztosnak, és kielégítő állapotúnak kell lenniük. A rendszeres mérésekkel nyomon követhető ezen gépek, valamin a hozzájuk tartozó segédberendezések állapota, hiba fejlődése, várható üzemideje.

16. Ábra: Berendezés állapota egy korábbi vizsgálat alapján

Összefoglalás

A Delta-3N Kft. által fejlesztett szoftverrendszer több magyarországi gyártó-, és villamos energiaszolgáltató vállalt alkalmazza, mint karbantartás segítő- és tanácsadó szolgáltatás. Nagy előnye, hogy a megrendelő részéről nem igényel beruházási költséget, valamint rendszer felügyeletet. A szerződő feladata, hogy a kész jelentéseket olvassa, és a kapott információk alapján döntsön a további karbantartási feladatokról.

A további érdeklődőket várjuk a <http://ugyfelkapu.delta3n.hu> weboldalunkon, ahol a teljes mintarendszerünk megtekinthető működés közben.

Felhasználó név: mkk2010

Jelszó: mkk

Summary

The software system developed by Delta-3N Ltd. is currently in use at numerous domestic manufacturing and electrical companies, as predictive maintenance advisory system. The advantage of this system is that, it doesn't require any investment and monitoring from the customer. The customer only has to view the reports, and based on the results make the decision about the recommended maintenance activities.

Irodalomjegyzék

- [1] Dr. Sólyomvári Károly – A műszaki diagnosztika, mint az állapotfigyelés eszköze (PowerPoint előadás)
- [2] Dr. Garai Tamás - Távdiagnosztika internet segítségével (BME-OMIKK-Üzemfenntartás-karbantartás, 2002/4)
- [3] dr. Pokorádi László – Karbantartás elmélet (Debrecen, 2002)
- [4] Glenn D. White - Introduction to Machine Vibration (ISBN 9780982051740)
- [5] Dr. Kégl Tibor, Szabó József Zoltán – Műszaki diagnosztika (Főiskolai jegyzet, Bánki Donát Főiskola. 1993, Budapest)

[6] Ramesh Gulati, Jerry Kahn, Robert Baldwin - The Professional's Guide To Maintenance And Reliability Terminology (ISBN 9780982516362)

[7] Hortobágyi Tímea és Kurucz Botond - Forgógép diagnosztikai rendszer a MOL Rt. Finomítás területén (MOL Szakmai Tudományos Közlemények, 2003/2)

[8] Kiss Gábor, Kurucz Botond, Nagy István, Papp Norbert - Diagnosztikai Szakértői Rendszer Működésének és Konkrét Eredményeinek Ismertetése (OKAMBIK-2004 Országos Karbantartási és Munkabiztonsági Konferencia, Nyíregyháza. 2004. június 23-25.) Az előadás részletesen tárgyalja az ExpertALERT rezgésdiagnosztikai szakértői szoftver felépítését, működését